

geplaatst op 4 februari 2006

STUREN WETHOUDERS DE RAAD?

geschreven door: Dick Buursink

De verkiezingen voor de gemeenteraad zijn er om een Raad te kiezen. Welke mensen gaan ons de komende vier jaren vertegenwoordigen? De raadsleden vertegenwoordigen de samenleving, en zijn samen de baas in de gemeente. Een slimme Raad neemt direct na de verkiezingen het 'voortouw' om haar 'mission statement' zelf te formuleren. Het politieke programma van de Raad als het ware. Wat willen we met onze stad? Hoe en wat pakken we aan? Daarbij worden de accenten en prioriteiten bepaald en de financiële ruimte.

Vervolgens gaat het ambtelijke apparaat, onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de wethouders, over tot voorleggen en uitvoeren van een werkprogramma. Het werkprogramma van het college van B&W. De raad houdt in de gaten of de gestelde doelen gehaald worden, of de samenleving op een goede wijze betrokken is, controleert, en stelt zonodig bij. Een heldere rolverdeling.

Wat op valt in veel gemeenten is dat de wethouder de lijsttrekker is. De politieke leider dus. Onder het motto, 'ze zijn nu eenmaal het gezicht van een partij', staan ze nummer 1 op hun lijst. Dat is om meerdere redenen jammer.

Stel dat de betreffende partij zetels verliest. Dan is de lijsttrekker aangeschoten wild. De politieke leider neemt natuurlijk de verantwoordelijkheid voor het verlies. Er kan daardoor een goede wethouderskandidaat verloren gaan. Dat is één ding.

Door lijsttrekker te zijn, weten ze niet hoeveel voorkeurstemmen ze persoonlijk krijgen, omdat de meeste mensen de nummer één kiezen. De wethouder weet dus niet in hoeverre er waardering is voor zijn of haar werk in de samenleving. Dat zou wel een aardig gegeven zijn voor de Raad, die de wethouder moet herbenoemen. Als indicatie om te zien hoe groot hun draagvlak is. Maar ook voor het eigen prestige van de wethouder.

Het gevolg is ook dat, door de lijsttrekker/wethouder, het proces wordt gestuurd om te komen tot een politiek programma van de Raad. Lijsttrekkers 'doen' de gesprekken over het politieke programma voor de komende jaren. Gaan vanuit hun professionele kennis de accenten en prioriteiten bepalen. Stellen op hoofdlijnen de financiële kaders vast en verdelen de middelen. De Raad moet er wel iets van vinden maar kan moeilijk de onderhandelingen overdoen. Je kunt nu eenmaal niet je politieke leider afvallen.

Daar zit je dan als goedwillend raadslid. De zaak is dichtgetimmerd en je hebt het nakijken. Klapvee voor een wethouder, die zijn of haar eigen territorium mooi heeft dichtgezet. Hoezo kaderstelling door de Raad? Hoezo, monitoren en controleren vanuit de Raad? Hoezo budgetrecht?

De wethouder heeft vastgesteld wat zijn partij wil bereiken. De wethouder heeft aangegeven wat daarvoor gedaan moet worden. De wethouder heeft een bepalende stem gehad bij de vaststelling van het budget dat beschikbaar is.

Dat is het duale gemeentebestuur anno 2006. Gefeliciteerd.

Dick Buursink, voormalig wethouder Enschede

Bron: www.pvdaoldenzaal.nl